

ความสำเร็จของนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ หมู่ที่ 8 บ้านใหม่ศรีอุบล
ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

The success of the sufficiency economy philosophy policy into practice Group 8
Baan Mai Sri Ubon, Nihom Thung Pho Thale Subdistrict, Mueang District,
Kamphaeng Phet Province

พินิจนันท์ ก้อนทอง¹, ดลนภา สุ่มงาม², สุรีพร ขำจันทร์³, จุฑาน้ำทิพย์ พุกกันแก้ว⁴, บุรินทร์ จันทร์เฝ้า⁵
พิษณุ บุญนิยม⁶ และ รัชฎากร วินิจกุล⁷

Phinitnan Konthong¹, Dolnapa Sumngam², Sureporn Khamjan³, Chuthanamthip
Phukankaew⁴, Burin Chanmao⁵, Pitsanu Boonniyom⁶ and Russadakorn Vinijkul⁷

^{1,2,3,4,5}นักศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

^{6,7}อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสำเร็จและสาเหตุความสำเร็จในการขับเคลื่อนโครงการปรัชญาเศรษฐกิจบ้านใหม่ศรีอุบล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในชุมชนบ้านใหม่ศรีอุบล จำนวน 213 คน เครื่องมือใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสำเร็จในการขับเคลื่อนโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านใหม่ศรีอุบล ด้านการลดรายจ่ายมีการปลูกผักสวนครัวร้อยละ 88.30 ปลูกดอกขายมูร้อยละ 74.60 ด้านการเพิ่มรายได้ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพร้อยละ 65.70 มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ร้อยละ 62.90 และด้านการเรียนรู้มีการใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนร้อยละ 96.20 มีการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่บ้านได้เรียนรู้ร่วมกันร้อยละ 89.70

2. สาเหตุแห่งความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านใหม่ศรีอุบล มี 4 สาเหตุ ได้แก่ สภาพแวดล้อมต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย 4.05 ทรัพยากรที่ใช้สำหรับดำเนินตามนโยบาย ค่าเฉลี่ย 4.03 การวางแผนการจัดสรรทรัพยากร ค่าเฉลี่ย 4.02 และการจัดกิจกรรมตามลำดับอย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.05
คำสำคัญ : นโยบาย/ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research the objective is to explore the achievements and reasons for driving the Baan Mai Sri Ubon economic philosophy. The sample consisted of 213 people in Bann Mai Sri Ubon community. The data were analyzed by statistics, percentage, mean and standard deviation. The research results were found that

1. Success in driving the Sufficiency Economy Philosophy Project Bann Mai Sri Ubon in terms of spending reduction, 88.30% of vegetable gardening were cultivated, 74.60% were non-members, 65.70% were non-members of occupation groups, 62.90% were utilized by technology, and learning was used with traditional wisdom of 96.20% of communities have learning together, 89.70% of the villages have learned together.

2. Causes of Success in Driving Sufficiency Economy Policy Bann Mai Si Ubon has four causes: environment for policy implementation, average 4.05, resources used for policy implementation, average 4.03, resource allocation planning, mean 4.02, and appropriate activity organization, average 4.05.

Keywords: policy/ Sufficiency Economy Philosophy

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริ ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดมานานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ
3. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ดังนี้

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน โดยความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในปฏิบัติ
2. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

เศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตแบบพออยู่พอกินและสามารถพึ่งพาตนเองได้ เศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อันจะนำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมดังนี้ 1) ผู้คนในชุมชนดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข เพราะทุกคนพออยู่พอกิน ตามสมควรแก่อัตภาพ ไม่อดอยาก ไม่เบียดเบียนผู้อื่น สามารถช่วยเหลือตนเองและยังช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วย

2) สมาชิกในชุมชนเกิดความสมัครสมานสามัคคี ร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน 3) เศรษฐกิจชุมชนเกิดความเข้มแข็ง เพราะประชาชนมีการประกอบอาชีพ มีรายได้ช่วยลดการพึ่งพาเศรษฐกิจจากภายนอก และ 4) ทำให้ก่อเกิดความสมดุลในทุก ๆ ด้าน ทั้งการดำรงชีวิตของสมาชิกในชุมชน การดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าของสังคม และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

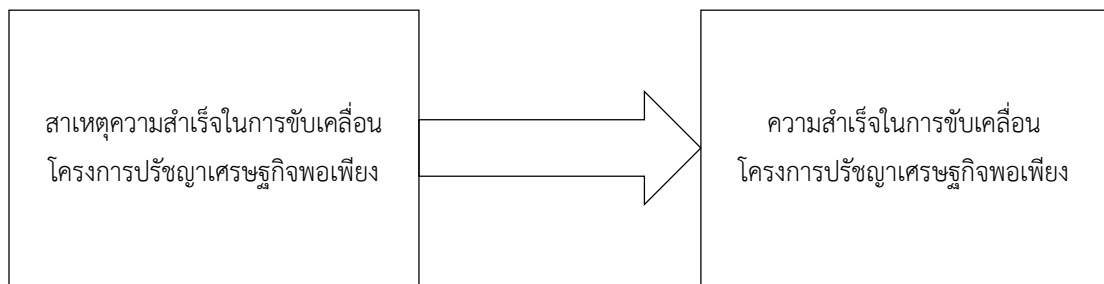
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจถึงความสำเร็จในการขับเคลื่อนโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านใหม่ศรีอุบล หมู่ที่ 8 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุแห่งความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านใหม่ศรีอุบล หมู่ที่ 8 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือประชากรในพื้นที่บ้านใหม่ศรีอุบล หมู่ที่ 8 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในพื้นที่บ้านใหม่ศรีอุบล หมู่ที่ 8 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 612 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 213 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน มีลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด (close-ended questions) และเป็นคำถามแบบปลายเปิด (open-ended questions) ทั้งหมดจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลผลการดำเนินกิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน

ส่วนที่ 3 สาเหตุแห่งความสำเร็จในการนำนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในบ้านใหม่ศรีอุบล
หมู่ที่ 8 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

- 1 หมายถึง ความสำเร็จของนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ความสำเร็จของนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง น้อย
- 3 หมายถึง ความสำเร็จของนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปานกลาง
- 4 หมายถึง ความสำเร็จของนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาก
- 5 หมายถึง ความสำเร็จของนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของประชากรในพื้นที่ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบาย
ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ โดยใช้หลักความพอประมาณ หลักความมีเหตุผล และหลักภูมิคุ้มกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแห่งนี้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลผลการดำเนินกิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน

ส่วนที่ 3 สาเหตุแห่งความสำเร็จในการนำนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในบ้านใหม่ศรีอุบล
หมู่ที่ 8 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ดังนี้

1. สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ
2. สาเหตุด้านทรัพยากรที่ต้องใช้สำหรับดำเนินการตามนโยบาย
3. สาเหตุด้านการวางแผนการจัดสรรทรัพยากร
4. การจัดกิจกรรมตามลำดับอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ โดยการใช้
หลักความพอประมาณ หลักความมีเหตุผล และหลักภูมิคุ้มกัน ในการประเมินชุมชนของบ้านใหม่ศรีอุบล หมู่ที่ 8
ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ข้อมูลในส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 เมื่อนำมาคำนวณ
ค่าเฉลี่ยเสร็จแล้ว ได้นำมาตีความหมายได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	ความหมาย	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	ความหมาย	น้อย
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	ความหมาย	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	ความหมาย	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	ความหมาย	มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ความสำเร็จในการขับเคลื่อนของโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านใหม่ศรีอุบล ผลการสำรวจการ
ดำเนินกิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือนบ้านใหม่ศรีอุบล 3 ด้าน พบว่า (1) ด้านการลดรายจ่าย
มีการปลูกผักสวนครัว คิดเป็นร้อยละ 88.30 การปลดปล่อยหมู คิดเป็นร้อยละ 74.60 (2) ด้านการเพิ่มรายได้
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ ร้อยละ 65.70 มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ร้อยละ 62.90 และ (3) ด้านการเรียนรู้ มีการใช้
ภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน ร้อยละ 96.20 มีการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่บ้านได้เรียนรู้ร่วมกัน ร้อยละ 89.70

สำหรับสาเหตุแห่งความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบ้านใหม่ศรีอุบลนั้น ผลการสำรวจสาเหตุแห่งความสำเร็จของนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบ้านใหม่ศรีอุบล พบว่าโดยรวม 4 สาเหตุ ได้แก่ สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ สาเหตุด้านทรัพยากรที่ต้องใช้สำหรับดำเนินการ ตามนโยบายสาเหตุด้านการวางแผนการจัดสรรทรัพยากร และการจัดกิจกรรมตามลำดับอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับ มากโดยสาเหตุด้านสภาพแวดล้อมต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 4.05 สาเหตุด้านทรัพยากรที่ต้องใช้สำหรับ ดำเนินการตามนโยบาย มีค่าเฉลี่ย 4.03 สาเหตุด้านการวางแผนการจัดสรรทรัพยากร มีค่าเฉลี่ย 4.02 และการจัดกิจกรรมตามลำดับอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสำเร็จของนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติบ้านใหม่ศรีอุบล หมู่ 8 ตำบล นิคมทุ่งโพทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินกิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน

จากการวิจัยการดำเนินกิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน พบว่า คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การลดรายจ่าย ประชาชนมีการปลูกผักสวนครัว ไว้รับประทานตนเอง ในครัวเรือน เช่น พริก มะละกอ มะเขือ คิดเป็นร้อยละ 88.30 ด้านอบายมุขประชาชนบ้านใหม่ศรีอุบล ปลอด อดอบายมุข ร้อยละ 74.60 และด้านการเพิ่มรายได้ ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพร้อยละ 65.70 มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ร้อยละ 62.90 ด้านการเรียนรู้ มีการใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน ร้อยละ 96.20 และมีการเรียนร่วมกันในหมู่บ้าน ได้เรียนรู้ร่วมกัน ร้อยละ 89.70 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรุณศิริ ไจมา (2553) เกี่ยวกับความสำเร็จในการ พัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสำเร็จในการพัฒนา เศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย ด้านการพอมีพอกินมีค่าสูงที่สุด

2. สาเหตุแห่งความสำเร็จในการนำนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในบ้านใหม่ศรีอุบล

2.1 สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.14 รองลงมา คือ ประชาชนมีความต้องการนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.05 และสาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ข้ออื่น คือ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเกษตรกรกับหน่วยงานภาครัฐ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.95 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วรารัตน์ พันธุ์สว่าง และคณะ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไป ปฏิบัติของหมู่บ้านตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไป ปฏิบัติของหมู่บ้านตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความรู้ความเข้าใจในนโยบาย การมีส่วนร่วมของชุมชน ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การยอมรับนโยบาย และนำไปสู่ผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ รายจ่ายของ ครัวเรือนลดลง ครัวเรือน มีรายได้เพิ่มขึ้น สมาชิกในครัวเรือนมีการออมเงิน ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและ ของชุมชน ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชุมชนมีการเอื้ออาทร

2.2 สาเหตุด้านทรัพยากรที่ต้องใช้สำหรับดำเนินการตามนโยบาย พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คนในชุมชนให้ความสนใจกับนโยบายเศรษฐกิจ พอเพียงค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.12 รองลงมา คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้ง่ายค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.09 และสาเหตุ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น คือ มีงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินนโยบายค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.85 ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กาญจนา บุญยัง (2552) การศึกษาเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยผล การศึกษา พบว่า กลไกการส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบล นำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ใน

การบริหารงานและส่งเสริมให้ประชาชนนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้คือ (1) ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ชัดเจนและต่อเนื่อง (2) การเตรียมความพร้อมของผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (3) พัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง (4) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องขับเคลื่อนการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง (5) การสร้างการมีส่วนร่วมและพัฒนารูปแบบการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (6) ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องประชาสัมพันธ์และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นแบบอย่างแก่ประชาชน

2.3 สาเหตุด้านการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ข้อ ได้แก่มีการประชุมเพื่อวางแผน มีการคัดเลือกแผนเพื่อดำเนินการมีการดำเนินการตามแผนที่คัดเลือก และมีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำไปดำเนินการตามแผน พบว่า สาเหตุด้านการวางแผนการจัดสรรทรัพยากร อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคัดเลือกแผนเพื่อดำเนินการค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 รองลงมา คือ สาเหตุการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำไปดำเนินการตามแผน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 และสาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น คือ มีการดำเนินการตามแผนที่คัดเลือกค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีสาเหตุอื่นๆ เช่น ผู้นำชุมชน วัฒนธรรมของพื้นที่นั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ภูไพบูลย์ (2558) ศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง หลักการจัดการชุมชน และปัจจัยที่ส่งเสริมให้ชุมชนบ้านโพธิ์ศรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ประสบความสำเร็จตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งผู้วิจัยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้นำอย่างเป็นทางการ กลุ่มผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ และตัวแทนชาวบ้าน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่า วิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านมีการสืบทอดประเพณี วัฒนธรรมมาจากรุ่นบรรพบุรุษ เน้นการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง บ้านเรือนมีความสะอาดเรียบร้อย ทุกคนมีความรัก ความสามัคคี เสียสละซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ชอบเข้าร่วม กิจกรรมของชุมชน การประกอบอาชีพเน้นการเกษตรกรรมทำนาปลูกผักสวนครัว เน้นการพึ่งพาตนเอง ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และยังมีกลุ่มแม่บ้านได้รวมตัวกันในการประกอบอาชีพงานจักสาน หวาย-ไม้ไผ่ มีผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากมาย สามารถสร้างอาชีพ มีรายได้มาหาเลี้ยงครอบครัว ในส่วนของการจัดการชุมชนปัจจัยที่ส่งเสริมให้ชุมชนประสบความสำเร็จนั้น มาจากปัจจัยที่เกิดขึ้นภายใน ชุมชนไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากร และด้านเทคโนโลยีนวัตกรรม และปัจจัยภายนอกเข้ามามีผลกระทบกับชุมชน ทั้งนี้ ชุมชนใช้หลักการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีกับชาวบ้านเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจตามมา ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำมาเป็นต้นแบบให้กับชุมชนที่ต้องการและนำแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนกับชุมชนตลอดไป

2.4 การจัดกิจกรรมจามลำดับอย่างเหมาะสม พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชาวบ้านในชุมชนนำความรู้มาปฏิบัติจริง ร้อยละ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.20 รองลงมาคือ การสาธิตปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาให้ดูเป็นตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.13 และสาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น คือ ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่คนในชุมชน มีความต้องการ และความสนใจในเศรษฐกิจพอเพียง มีความพร้อมที่จะนำความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติจริงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพดี มณีเนตร (2558) ศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนการดำเนินกิจกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนบ้านใหม่สันติผลการศึกษาพบว่าในชุมชนมีการดำเนิน กิจกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญ 4 กิจกรรม คือ การนำความรู้มาปฏิบัติจริง ทำให้อาชีพมีรายได้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เกิดการพึ่งตนเองช่วยเหลือกันในชุมชน และมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน กิจกรรมน้ำส้วมวันไม่ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีโดยนำวัสดุดิบและอุปกรณ์ที่สามารถหาได้จากพื้นที่ภายในบ้านหรือ ชุมชนมาใช้ประโยชน์ กิจกรรมการทำนาหมักชีวภาพ ทำให้อาชีพมีความสามารถพึ่งพาตนเอง ลดรายจ่าย หลักการทำปุ๋ย ส่วนการขยายผลเป็นการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรม ด้วยหลักการมี

ส่วนร่วมของคน ในชุมชนมีวิธีการ 3 ขั้นตอน คือ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างแกนนำในการพัฒนา การเลือกครัวเรือนที่สมัครใจ และมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การเรียนรู้ตนเองและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการเรียนรู้ โดยการคิดวิเคราะห์ สภาพของครอบครัวสภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นและเรียนรู้การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการสาธิตปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้ และการศึกษางานของเศรษฐกิจพอเพียงจัดเวทีบรรยายเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมการศึกษาดูงานเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานประยุกต์ใช้ในชุมชนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หมู่บ้านควรพัฒนาเรื่องด้านการเพิ่มรายได้ และการนำเทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้น
2. หมู่บ้านควรพัฒนาด้านการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรในระดับชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเพิ่มมูลค่า
2. ควรมีการศึกษาครัวเรือนที่มีแนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเพิ่มมูลค่า

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา บุญยัง และคณะ. (2552). **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**ในองค์การบริหารส่วนตำบล. (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- วราวรรณ์ พันธุ์สว่าง และคณะ. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของหมู่บ้านตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา: บ้านคลองมะพลับ หมู่ที่ 9 ตำบลศรีภิรมย์ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิรุณสิริ ใจมา. (2553). **ระดับความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย**. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 5 (1), 82-109.
- สุภาพร ภูไพบูลย์. (2558). **การจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภาวดี มณีเนตร. (2558). **การขยายผลการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา**. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.